

men derimod vilde det efter Fleres Mening netop have ledet til, at alle de Anlæg, som Befolkningen syntes mere og mere at have Krav paa, ikke vilde komme tilstede, som stridende mod Aktionærenes Interesse, og jeg er derfor den høitærede Konseilspræsident nu, ligesom jeg dengang var, meget taknemlig for, at han med den ham egne Resolutiøn, da der her i Thinget viste sig Stemning for at gaa over til Statsdrift af Jernbanerne i Fyn og Jylland, gif ind derpaa, og endvidere er jeg ikke mindre taknemlig for, at den høitægtede Minister da med sin store Indsigt vidste at ordne Driftsforholdene, og havde Held til at finde en udmærket duelig Mand til at forestaa denne Drift, saaledes at jeg nu tror, at der er vundet en almindelig Erkjendelse i Landet af, at Alles Interesser have paa den omhyggeligste og bedste Maade været varetagne ved Driften af Banerne i Jylland og Fyn. Dermed skete, som sagt, altsaa et Skridt henimod Statsdriften, men Enheden i Styrelsen af alle Hovedbanerne og Ensartethed i Reglerne, hvorefter Befolkningen i hele Landet behandlede, opnaedes derimod ikke; og det er jo ikke ubekjendt, at der er en væsentlig Forskjel navnlig med Hensyn til Tægterne for Godsforførselsøns og Statens Baner og ved de fjællandske Baner. Som jeg saaledes gjennem en lang Række af Aar har været det inderlige Ønske, at denne Enhed i Styrelsen og denne Ensartethed i Driftsreglerne kunde finde Sted for alle Hovedbanernes Bedkommende, saaledes har jeg nu Føie til at bringe den høitærede Finantsminister en varm Anerkjendelse og Tak for den udmærkede Snille, Indsigt og Handledygtighed, hvormed han har forstaaet at ordne dette store Spørgsmaal saaledes, at de både Penge, hvoraf vi jo have mange i Statskassen, ere bleven forvandlede til eller ville blive forvandlede til et Aktiv, hvori der foruden en stor Pengevardi er Liv og Bevægelse, og som vil sprede sin Nytte over hele Befolkningen, og at Ordningen har fundet Sted paa en saadan Maade, at jeg tror, at Statskassens Lærv i fuld Maade er iagttaget, og at den, uden sølelig Byrde for den nuværende Slægt, vil være til stor finantsiel Fordel for Fremtiden. Den Betydning vil Sagen derhos have, at de store Vanskeligheder og de Hindringer, som hidtil have været tilstede for at fremme mange vigtige Foretagender, særlig i Sjælland, til Fremme af Samfærdselen, nu ere stude tilside. Jeg tror tillige at burde bringe den høitærede Indenrigsminister, som staar i Spidsen for det hele Samfærdselsvæsen, og som omfatter dette med samme Interesse som ethvert Anliggende, der er til Færdelands Gavn, en Tak, ikke blot for hans Medvirkning til, at denne Ordning har kunnet finde Sted, men fordi han har havt Mod til at tage den Byrde paa sine Skuldere, som i lang Tid vil vore i de store og mangfoldige Krav paa, at der nu skrives til at tilvejebringe de Jern-

baneanlæg og Jernbaneforbindelser, som man hidtil, hvad Sjælland angaar, har kunnet henvide til det fjællandske Selskab, men som det nu vil være Statens Sag at tage i sin Haand. Jeg tænker herved navnlig paa Jernbaneforbindelsen med Aggersøfjund — og den sætter jeg i første Linie, fordi den i høi Grad vil gavne Svøærnet —, men ogsaa paa de Foranstaltninger, hvormod Lovforshen have været forelagte angaaende Dampfærgforbindelser over Drefund, Masnebsund og Storebølt, og som alle mere eller mindre have været stude tilside, fordi det fjællandske Jernbaneselskab havde de fjællandske Jernbaner i sin Haand. Jeg venter nu ingenlunde — det vil jeg dog sige, fordi ellers Nogen kunde tro, at jeg vil opfordre den høie Regjering til strax at sætte alle disse Foranstaltninger i Gang — at Frugten af den her trufne Foranstaltning snart skal vise sig i saadanne store Anlæg. Jeg har endogfsaa nogen Frygt for, at den høitærede Finantsminister for at faae den Beregning til at flaa til, der har været lagt til Grund for Forhandlingerne, skal være endogfsaa meget tilbageholdende i den første Tid med at gaa ind paa saadanne større Foretagender. Men dette være nu, som det vil, saa har Loven i hvert Fald den store Betydning, at Hindringerne ere ryddede tilside, at Muligheden er aaben for, at saadanne Foretagender kunne bringes i Stand, og at Rigsdagen og Regjeringen nu ere eneraadige over, til hvilken Tid og paa hvilken Maade saadanne Foranstaltninger skulle gennemføres, medens der hidtil har været en tredie Faktor med, hvortil ogsaa maatte tages væsentligt Hensyn. Det er altsaa dette, der er opnaaet, at, naar denne Lov er vedtaget, er Lovgivningsmagten med Hensyn til Samfærdselsvæsenet i fuld Udstrækning Herre i hele Huset. Jeg er tillige særdeles tilfreds med, at der er givet den høie Regjering fuld Frihed til at ordne Administrationen af dette omfattende Jernbanesystem — jeg kalder det omfattende efter vore smaa Forhold — som vi nu komme i Besiddelse af, paa den bedste Maade, saaledes som Regjeringen selv finder det rigtigst, thi der haves jo allerede Erfaring for, at den høie nuværende Regjering har god Indsigt i, hvorledes en saadan Administration skal ordnes, og jeg er overbevist om, at denne Sag i den nuværende Regjering's Haand vil komme til den bedste Afslutning, og at Ordningen vil finde Sted paa den for hele Landet og Befolkningen bedste og hensigtsmæssigste Maade.

Andræ: Det er ganske vist et ikke ringe Krav til Resignation, som den ærede Landssthingsmand, der nu talte, undertiden stiller. Man hører fra ham — jeg skal indrømme med den største Konsekvens — saa ofte de varmeste Lovtaler over Alt, hvad der staar i Berøring med Jernbanesagen, at de, der have en anden An-